

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/204/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712201403
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2712201403.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpená: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpený: HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 382,12 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Skalica, č. k. 1C/171/2012-171 zo dňa 3. marca 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa m e n í tak, že vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

Žalobkyni sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd zastavil konanie, žalovanému nepriznal náhradu trov konania a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania 90,02 eura a náhradu trov odvolacieho konania 29,08 eura, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie v časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka odôvodnil tým, že žalobou podanou na súde 20.02.2012 sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť 382,12 eura, úrok z omeškania v sume 16 eur a 9 % úrok z omeškania ročne z 219,53 eura od 23.06.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania. Podaním doručeným súdu 24.04.2012 do konania vstúpil vedľajší účastník konania na strane žalovaného a súčasne vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nároku uplatňovaným voči žalovanému. Okresný súd Skalica rozsudkom č. k. 1C/171/2012-81 zo dňa 04.10.2012 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 90,02 eur. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23Co/7/2013-122 z 27.02.2013 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec súdu vrátil na ďalšie konanie. Podaním doručeným súdu 16.01.2014 vzala žalobkyňa žalobu v celom rozsahu späť. Žalovaný, ako aj vedľajší účastník na strane žalovaného, so späťvzatím žaloby súhlasili. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), keď mal za to, že žalobkyňa tým, že zobrala žalobu späť, procesne zavinila, že konanie sa muselo zastaviť a preto je povinná uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy. Žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p na to, aby úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná. Súd sa nestotožnil s argumentom žalobkyne, ktorým spochybňovala nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom), v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate zrejme dôvodom späťvzatia žaloby a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Súd zaviazal žalobkyňu k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania v celkovej sume 119,10 eura. Vedľajší

účastník vyčíslil trovy konania ako náhradu trov prvostupňového konania vo výške 90,02 eura a náhradu trov odvolacieho konania vo výške 29,08 eura. Trovy právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní predstavujú odmenu za právne služby splnomocnenca vedľajšieho účastníka vychádzajúc z hodnoty 418,44 eura (382,12 + 36,32 eur ako 9 % úrok z omeškania ročne zo sumy 219,53 eura od 23.06.2010 do 24.04.2012) a to za 2 úkony (prevzatie a príprava) 2 x 29,88 eur, 2 x paušálna náhrada po 7,63 eura, 20 % DPH v sume 15 eur, spolu v sume 90,02 eura. Trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavujú odmenu za právne služby splnomocnenca vedľajšieho účastníka a to za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) á 19,92 eura vrátane DPH, 1x paušálna náhrada po 9,16 eura vrátane DPH, spolu trovy odvolacieho konania v sume 29,08 eur. Prvostupňový súd dospel k záveru, že vynaložené trovy vedľajšieho účastníka sú účelne vynaloženým nákladom na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka konania.

Proti tomuto uzneseniu podala prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie žalobkyňa, ktorá uviedla, že vedľajší účastník, združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Poukázala na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008, ako aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012 a 13Co/36/2012. V zmysle vyššie uvedeného takéto trovy konania nemožno považovať za účelne vynaložené. Navrhla pri rozhodovaní aplikovať § 150 ods. 2 O.s.p., pretože ide o drobný spor a neúspešná strana by mala zaplatiť len trovy konania, ktoré sú úmerné žalovanej pohľadávke. Namietla nepreskúmatelnosť napadnutého rozhodnutia, pretože nie je zrejmé, za ktoré úkony právnej služby bola náhrada trov priznaná, pretože sú uvedené dva úkony, ale súd v odôvodnení uvádza iba úkon prevzatie a príprava zastúpenia a tiež nemala byť priznaná náhrada trov vyčíslená aj z kapitalizovaného úroku z omeškania, pretože príslušenstvo pohľadávky nie je súčasťou tarifnej hodnoty veci v zmysle vyhlášky. Na základe uvedeného navrhla napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si žalobkyňa uplatnila náhradu trov odvolacieho konania 26,58 eura, pozostávajúcich z jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny za úkon právnej služby (podanie odvolania) 16,93 eura s DPH a režijného paušálu 9,65 eura s DPH.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - žalobkyňou (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že je potrebné prihliadnuť k argumentom žalobkyne a uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je správnosť postupu súdu prvého stupňa pri priznávaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala 20.02.2012 na súd žalobu, ktorou žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 382,12 eura s príslušenstvom, ktoré v žalobe bližšie špecifikovala a navrhovala priznať jej náhradu trov konania. Spotrebiteľské združenie OSA vstúpilo do konania podaním doručeným súdu dňa 24.04.2012 (č. l. 18) ako vedľajší účastník na strane žalovaného a súčasne vznieslo námietku premlčania vo vzťahu k nárokom uplatňovaným voči žalovanému. Dňa 17.08.2012 (č. l. 66) bolo súdu doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka, v ktorom opätovne vzniesol

námietku premlčania a namietal, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Okresný súd Skalica rozsudkom č. k. 1C/171/2012-81 zo dňa 04.10.2012 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 90,02 eur. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23Co/7/2013-122 z 27.02.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec súdu vrátil na ďalšie konanie. Podaním doručeným súdu 16.01.2014 vzala žalobkyňa žalobu v celom rozsahu späť.

Podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať.

Citované ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre posúdenie náhrady trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok (právo). Ide teda o prípady, kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Vo všeobecnosti podľa uvedeného ustanovenia súd rozhoduje v prípade, ak si účastníci konania do zastavenia konania náhradu trov konania neuplatnia, nevzniknú im, vzdajú sa tohto práva. Ustanovenie § 146 ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzala žalobkyňa návrh späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.), že zavinila, že konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie sa žalovaného. Povinnosťou súdu je však v prípadoch, keď rozhoduje o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 posudzovať aj účelnosť, resp. neúčelnosť vynaložených trov konania, analogicky podľa cit. ust. § 142 ods. 1 O.s.p, pretože vynaložené trovy na uplatnenie alebo bránenie práva musia byť vynaložené vždy účelne.

Podľa názoru odvolacieho súdu náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi nemala byť priznaná, pretože nejde o účelné bránenie práva, t.j. súd prvého stupňa o náhrade trov konania v tomto prípade nerozhodol správne. Vedľajší účastník podaním doručeným súdu dňa 24.04.2012 len oznámil, že vstupuje do už začatého konania, požiadal o doručenie žaloby a síce vzniesol námietku premlčania, ale len vo všeobecnosti, bez bližšieho odôvodnenia, prečo je tomu tak v prejednávanej veci (o akú konkrétnu zmluvu ide, kedy začala plynúť premlčacia lehota, prečo je nárok žalobcu premlčaný s prihliadnutím na zmluvu uzavretú medzi účastníkmi a pod.). Vyjadrenie vedľajšieho účastníka z 17.08.2012 opäť neobsahuje žiadnu konkretizáciu v danej veci, ale ide o formulárové podanie so všeobecnými citáciami ustanovení právnych predpisov a všeobecnými právnymi závermi. Na strane 3 svojho podania (č.l. 68) doručenom súdu 17.08.2012 vedľajší účastník uvádza, že z návrhu na začatie konania, ktoré mu súd zaslal, okrem dátumu podania 06.08.2012 nie je možné určiť, kedy presne nastala pôvodná splatnosť pohľadávky, ani kedy postupca odstúpil od zmluvy... atď. Avšak jediný konkrétny údaj v celom podaní vedľajšieho účastníka (dátum podania 06.08.2012), na ktorý sa vo vyjadrení odvoláva (okrem formálneho označenia žalovaného a čísla konania na úvodnej strane vyjadrenia) z doručeného podania súdu 17.08.2012 je neprávna, žalobca podal návrh na súd 20.02.2012, preto existujú dôvodné pochybnosti súdu, či sa vedľajší účastník vôbec oboznámil s listinami, ktoré mu súd doručoval a ktoré si prevzal 14.08.2012 (č.l. 44). Vyjadrenie vedľajšieho účastníka k odvolaniu žalobkyne doručené súdu

14.12.2012 (č.l. 103- 117) je rovnako formulárovým podaním, ktoré vedľajší účastník opakovane podáva v mnohých obdobných konaniach (čo je odvolaciemu súdu zrejmé z jeho rozhodovacej činnosti) a ktoré opätovne nie je konkretizované žiadnym spôsobom na prejednávajúcu vec. Podstatná časť všeobecnej argumentácie sa venuje nároku vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania a nie ochrane práv žalovaného. Nemožno preto hovoriť o tom, že vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej (§ 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhl. 655/2004), pretože z ich obsahu nevyplýva, že sa so žalobou oboznámil, vec študoval, pripravoval sa na ňu a vyjadroval sa so znalosťou veci, poukazoval na konkrétne právne úkony uzavreté medzi účastníkmi. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník vstúpil do súdneho konania (vo všeobecnosti vzniesol námietku premlčania, poukázal na rozhodovaciu prax súdov a uplatnil si náhradu trov konania), ale konkrétne kvalifikované právne úkony do späťvzatia návrhu právnym zástupcom vedľajšieho účastníka urobené neboli. Ak vedľajší účastník zastúpený advokátom do späťvzatia neurobil žiadne účelné kroky na ochranu práv žalovaného, potom z hľadiska § 142 ods. 1 O.s.p. nie je možné konštatovať oprávnenosť nároku vedľajšieho účastníka na náhradu trov právneho zastúpenia, ak vedľajší účastník, jeho právny zástupca, neurobil žiadne účelné úkony na ochranu práv žalovaného ako spotrebiteľa.

Uznesenie súdu prvého stupňa preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči vedľajšiemu účastníkovi, ale odvolací súd žalobkyni náhradu trov konania podľa § 150 O.s.p. nepriznal.

Vo všeobecnosti nepriznať trovy konania podľa § 150 O.s.p. je možné len výnimočne a v prípade, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na strane účastníkov, pričom má súd vychádzať z posúdenia všetkých okolností v danej veci. Pri skúmaní, či dôvody hodné osobitného zreteľa existujú, súd prihliada k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania, je pritom potrebné zohľadniť nie len pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale je nutné zväziť, ako by sa takéto rozhodnutie dotklo predovšetkým na majetkových pomeroch oprávneného účastníka. Významným z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú rovnako okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj účastníkov konania v priebehu konania a ďalšie skutočnosti.

V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu existujú dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré súd žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, spočívajúce v okolnostiach, za ktorých žalobkyňa žalobu podávala a domáhala sa ňou práva na zaplatenie istiny a príslušenstva. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti zrejmé, že žalobkyňa podáva žaloby v mnohých veciach, v ktorých nadobudla pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok (založenej v spise), pričom pohľadávky boli premlčané (čo sa zrejme odrazilo na odmene za nadobudnuté pohľadávky uvedenej v pripojenej zmluve). Žalobkyňa postupuje v konaniach, do ktorých vstupuje vedľajší účastník rovnako, po vstupe vedľajšieho účastníka zoberie žalobu späť v celom rozsahu. Keďže vedľajší účastník namieta len premlčanie nároku žalobkyne vo všetkých takýchto konaniach, je možné z takéhoto postupu vyvodiť záver, že žalobkyňa berie žaloby späť z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Žalobkyňa teda začína konania často s rizikom vznesenia námietky premlčania zo strany žalovaného alebo vedľajšieho účastníka a s rizikom, že bude v konaní neúspešná. Žalobkyňa napriek uvedenému žaloby podáva opakovane a pri podávaní rovnakých, vzorových žalôb sa necháva vždy zastupovať právnym zástupcom (rovnako ako vedľajší účastník). Ak teda nebola priznaná náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi z dôvodu, že trovy neboli vynaložené účelne, potom je správne, v súlade so zásadou spravodlivosti nepriznať ani trovy odvolacieho konania žalobkyni, za (jednu polovicu) úkonu právnej služby - podanie odvolania, právnou zástupkyňou žalobkyne, pretože ide o podanie, ktoré v rovnakých prípadoch žalobkyňa podáva opakovane a mení len spisovú značku a meno žalovaného (samozrejme vo veciach kde súdy rozhodujú tak, ako v tomto prípade) a rovnako, ako vedľajší účastník sa necháva pri takomto úkone zastúpiť právnym zástupcom, hoci odvolanie by už po množstve rozhodnutých vecí rovnakým spôsobom mohla podať samotná žalobkyňa.

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.